

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
Bio- ja ympäristötieteiden laitos
Akvaattiset tieteet

Jyväskylä 24.1.2014

Dnro: -

Vastaanottaja: Maa- ja metsätalousministeriö

Viite: Lausuntopyyntö 158876, 4.12.2013, MMM022:00/2008

Asia: **JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON BIO- JA YMPÄRISTÖTIETEIDEN LAITOKSEN (JYbytl) AKVAATTISTEN TIETEIDEN OSASTON LAUSUNTO UUDEN KALASTUSLAIN HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA**

JYbytl:n toimialan ja asiantuntemuksen luonteen mukaisesti lausunto keskittyy lähinnä kalakantojen ja kalastuksen seurannan ja ohjauksen perusteisiin ja keinoihin, vaelluskaloihin sekä kalastukseen liittyvän tutkimuksen mahdollistamiseen.

Seuranta ja tieto

JYbytl toteaa, että lain eräs johtoajatus (s. 16)

”kalastuksen säätelyn tulee olla kokonaisvaltaista ja perustua parhaaseen käytettävissä olevaan tutkimus- ja seurantatietoon”

ja 1 §

”...parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito...”

on oikea lähtökohta lain tarkoituksenmukaisen toteutumisen kannalta.

Kalastuksen säätelytehtävä siis velvoittaa siitä vastaavien tahojen olevan riittävässä määrin selvillä kalavarojen tilasta, tuottavuudesta ja kalastuksesta, joten nykyistä laadukkaampi seuranta on jatkossa ilmeisen välttämätöntä. Tästä koituu kalastuksen säätelystä vastaavalle taholle sekä nykyistä suurempia ammattitaitovaatimuksia että kustannuksia. Kustannukset on syytä ottaa huomioon mm. kalastuslupien hinnoittelussa, koska periaatteessa jokaisen kalastajan kalastuksen kalakantaan kohdistama kuolevuus luo osaltaan kyseisen säätely- ja tietotarpeen.

Tietojen keräämisvelvollisuudesta on riittävästi säädetty pykälissä 24 §

"Kalatalousalueiden tehtävät ... 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;"

ja 36 §

"Käyttö- ja hoitosuunnitelman laatiminen... 6) suunnitelma kalastustietojen seurannan ja kalastuksenvalvonnan järjestämiseksi."

JYbytl katsoo, että valtioneuvoston asetuksella on jatkossa syytä säätää tarkemmin myös tästä kohdasta, jotta riittävän laadukas ja vertailukelpoinen seurantajärjestelmä suunnitelman tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi pystytään varmistamaan (36 §)

"Käyttö- ja hoitosuunnitelman sisällöstä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella."

Aivan keskeistä on, että käyttö- ja hoitosuunnitelmista tulee jatkossa riittävän tavoitteellisia, laadukkaita, taloudellisesti toteuttamiskelpoisia ja välttämättä kalatalousalueen jäseniä sitovia.

Sitoutuminen suunnitteluun ja suunnitelman toteuttamiseen tapahtuu siten, että (s. 18)

"Suunnitteluprosessi olisi osallistava, alhaalta ylöspäin suuntautuva...",

mikä on nykykäsityksen mukaan toimiva periaate. Tähän liittyen ehdotuksessa on myös ymmärretty, että paikallisten toimijoiden oman toimintansa yhteydessä tuottama informaatio on käyttökelpoista ja sitä on syytä hyödyntää varsinaisen systemaattisesti tuotetun tieteellisen tiedon ohella (s. 21)

"Suunnittelun apuna käytetään entistä enemmän tutkimustietoa sekä kalastajilta kerättyä tietoa...Lain järjestelmässä voidaan alueellisia kalastuksen säätelykeinoja pohdittaessa yhdistää valtakunnallinen tutkimustieto ja paikallinen tieto."

Hyvin suuri merkitys seurantatiedolla on lakiehdotuksen 13 §:n tapauksessa, jossa ELY-keskus voisi myöntää luvan kaupalliseen kalastukseen. Luvan myöntämisen ehtona olisi mm., että

"2) vesialueen kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen"

Että tämä pykälä ei jäisi kuolleeksi kirjaimiksi niissä tilanteissa, joissa sitä voisi olla tarve käyttää (parempi tietenkin olisi, että kalastuksensäätelyjärjestelmä toimisi niin hyvin, että tarvetta ei edes syntyisi), merkittävistä kaupallisen kalastuksen kohteena olevista kalakannoista olisi periaatteessa jatkuvasti tuotettava varsin laadukasta tietoa, jotta ELY voisi tarkastella yllä mainitun ehdon voimassaoloa huomioiden mm. varovaisuusperiaatteen (ks. FAO Code of conduct for responsible fisheries). Valtion viranomaisen on siis syytä osallistua tällaisten kalakantojen jatkuvan seurannan suunnitteluun ja huolehdittava osaltaan myös sen riittävän rahoituksen järjestämisestä.

Seurantaan liittyen JYbytl korostaa myös ehdotettuun 89 §

"Saaliiden ilmoittamisvelvollisuus"

Kaupallinen kalastaja on velvollinen pitämään muualla kuin merialueella tapahtuvasta kalastuksestaan päiväkirjaa ja vaadittaessa ilmoittamaan Luonnonvarakeskukselle pyytämänsä ja lukuunsa pyydetyt saaliit. ”

liittyen, että ehdotettu ilmoitusvelvollisuus ei riitä kattamaan kaupallisen kalastuksen järjestäjän (mahdollisesti esim. kalatalousalueen yhtenäislupa-alue kuin osakaskunta) ja ELYn seurantatietotarvetta.

Kaupallisista kalastusta harjoittavilta olisi syytä edellyttää osallistumista seurantatiedon tuottamiseen siten, että kaupallisen kalastuksen luvan rutiiniehtona olisi aina kalastusta koskevan kirjanpidon (päivittäiset pyyntiponnistukset ja saaliit lajeittain) toimittaminen luvan myöntäjän käyttöön / kalastuksen säätelyjärjestelmän käyttöön tutkimustahon kautta. Tästä voidaan periaatteessa tietenkin sopia myös osapuolten välillä tapauskohtaisesti pyyntiluvan ehdoissa.

Kalastuksen määrän säätely

Monilla vesialueilla voi on tarpeen säädellä kalastuksen intensiteettiä (pyyntipaine/ala) lakiluonnoksen 1 §:ssä esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi (ellei sitten rauhoitusaikaan, rauhoitusalueisiin tai sallittuihin pyyntimittoihin perustuvalla säätelyllä saavuteta sellaista tilannetta, että määrällisesti rajoittamaton pyynti on mahdollista). Nykyään voimassa olevassa laissa intensiteetin säätelyn instrumentti on pyydysyksiköinti ja tietyille vesialueelle määrätty enimmäispyydysyksikköluku, jonka perusteella kalastus oli tarkoitus mitoitaa vastaamaan lain tavoitetta. Käytännössä kalastuksen intensiteetin säätelyssä pyydysyksikkö on kuitenkin osoittautunut toimimattomaksi liian epämääräisen luonteensa vuoksi (Marjomäki ym. 2005).

Myös lakiluonnoksessa esitetään edelleen käytettäväksi pyydysyksiköintiä. Sen varsinainen käyttötarkoitus on kuitenkin kalastusoikeuden haltijan kalastusoikeuden laajuuden mitoitus (mm. s. 29, 50, ja pykälät s. 105 4§), joka on nimenomaan ollut aikanaan pyydysyksiköinnin alkuperäinen käyttötarkoitus.

Nyt lausunnolla olevan lakiluonnoksen pykäläehdotuksessa ei erikseen säädetäkään pyydysyksiköiden käytöstä kalastuksen intensiteetin mitoituksessa. Kuitenkin tämän suuntaisen ajatuksen voidaan katsoa sisältyvän esim. s. 29 kohtaan 15

”Kiinteistön pyydysyksikkömäärällä osoitettaisiin kiinteistölle kuuluvan kalastus-oikeuden laajuus eli se, montako pyydysyksikköä kalastusoikeuden haltijalla voi oikeutensa perusteilla enintään olla käytössään samanaikaisesti.”

ja s. 50:

”Käytännössä tämä tarkoittaisi osakaskunnan vesialueella käytettävän kokonaispyydysyksikkömäärän rajaamista siten, alueen kalakannat kestävät kokonaispyydysyksikkömäärällä tapahtuvan aktiivisen kalastuksen.”

Kalastuksen määrän mitoittamista sivutaan pykälissä lähinnä jonkinlaisena poikkeuksena, kun kalastusta joudutaan erikseen *rajoittamaan* ja lähtökohtaisesti tällöin ollaan huolissaan siitä, onko kalastuksen rajoittaminen lainkaan sallittua perusoikeuksien näkökulmasta (esim. s. 96-97). Potentiaalisen liikakalastuksen estäminen kalastuksen enimmäisintensiteettiä rajoittamalla on kuitenkin aivan rutiininomaista ja keskeistä kalastuksen säätelyn työsarkaa.

Viranomaisen tms. tahon, joka ei ole varsinaisesti kalastusoikeuden haltija, toteuttama ”ulkopuolinen” rajoitusinterventio ja sen laillisuuden pohdinta käyvät kuitenkin lähes tarpeettomiksi, jos kalastusoikeuden haltija on sisällyttänyt ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestäväen käytön mukaiset liikakalastuksen estävät kalastusrajoitukset jo toteuttamiskelpoiseen käyttö- ja hoitosuunnitelmaan.

JYbytl katsoo, että lakiluonnoksesta ei riittävän täsmällisesti ilmene, miten normaalioloissa kalastuksen määrää on tarkoitus säädellä (rajoittaa), erityisesti usean omistajayksikön yhteistyönä. Vähintään lain perusteluissa olisi syytä kuvata tähän liittyviä periaatteita. Säätelylle on tarvetta, koska esim. sisävesien kaupallisen kalastuksen pyydysten (esim. trooli) kokonaismäärä tulee voida mitoittaa yhtä osakaskuntaa laajemman vesialueen kestäväen kalatuotantoon suoraan k.o. laajemman alueen pyydysten kokonaismäärää säätelemällä (rajoittamalla). Samoin esim. vapaa-ajan- ja kaupallisen kalastuksen maksimaalinen verkkopyyntiponnistus vaelluskalavesillä tulee voida mitoittaa vähintään kokonaisverkkomäärän säätelyllä. Tällaisen säätelyn pitäisi olla käyttö- ja hoitosuunnitelman keskeistä sisältöä. Säätelyn toteuttaminen siis edellyttää, että tietyn vesialueen suurin sallittu käytössä oleva pyydysmäärä voidaan määrittellä pyydystyyppittäin riippumatta pyydysyksiköinnistä. Pyydysyksiköitä voidaan käyttää sitten laskennallisina välineinä, kun päätetään, missä määrin kullekin omistajalle kuuluu oikeus käyttää kunkin pyydystyyppin mahdollisesti nykyistä paljon pienempää sallittua pyydysmäärää.

Kaupalliseen kalastukseen tarkoitettujen pyydysten käytön poikkeusluvut

Sivulla 56 ja pykälässä 49 § esitetään, että tiettyjen tehokkaiden pyydysten ja pyyntimenetelmien käyttöä rajoitettavaksi muussa kuin kaupallisessa kalastuksessa.

”Ainoastaan kaupallisilla kalastajilla ja heidän lukuunsa toimivilla on kaupallista kalastusta harjoittaessaan oikeus käyttää kaupalliseen kalastukseen tarkoitettuja pyydyksiä.”

Kalakantojen seuranta ja kalastustekninen tutkimus kuitenkin edellyttävät, että mm. yliopistoilla ja muilla tutkimuslaitoksilla on mahdollisuus käyttää mainittuja pyydyksiä tutkimustarkoituksessa. Koetroolaus pienellä troolilla on hyvin yleinen ulappakalakantojen seurantamenetelmä mm. kaikuluotaukseen perustuvan kalakanta-arvion osana ja koeverkkokalastuksessa on tarkoituksenmukaista joskus laskea pyyntiin yli kymmen 30 m pituista verkkoa.

Lakiesityksen 47 § säättää ELY-keskuksen mahdollisuudesta (perustelu s. 54)

”myöntää poikkeuslupia kalastuslaissa ja sen nojalla asetetuista kielloista...Poikkeukset voisivat koskea esimerkiksi lain 46 §:n mukaan kiellettyjen pyydysten käyttöä tai lain 52 § tai 53 §:n nojalla asetettuja rajoituksia.”

JYbytl katsoo, että selvyyden vuoksi myös lain 49 § on syytä mainita yllä olevassa perustelussa eräänä tavanomaisena poikkeuksena.

47 § sanamuoto vaatii muutenkin hiomista, koska sen 1. momentissa määritellään tiettyjen pyydysten käyttöoikeus rajoitetulle ryhmälle, eikä siis varsinaisesti kiellätä niiden käyttöä, mutta 2. momentti nimittää sitten näitä kalastusvälineitä kielletyiksi:

”Edellä 1 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä kalastusvälineitä”

Vaelluskalat

Lakiesityksen 65 § perustelujen (s. 65) mukaan

”Erityisesti taimenen syysvaelluksen edellytysten turvaamiseksi pykälän 2 momentissa säädettäisiin kielletyksi kaikenlainen verkkokalastus kilometriä lähempänä vaelluskalavesistöön kuuluvan joen suuta 15 päivästä elokuuta 15 päivään lokakuuta.”

JYbytl toteaa, että tämä säädös tuo Suomessa kalastuksensäätelyn jokisuissa lähemmäs kansainvälistä tasoa, ja säädös todennäköisesti auttaa kudulle vaeltavien lohikalojen pääsyä kutualueelle. Kudulle tulevat kalat voivat kuitenkin vaeltaa jokeen ennen elokuun 15. päivää tai lämpiminä syksyinä vasta lokakuun 15. päivän jälkeen. Kudulta palaavat kalat, talvikot, vaeltavat jokisuun läpi loppusyksyllä, talvella tai keväällä. Vaellukselle ensi kertaa lähtevät kalat, ”vaelluspoikaset”, voivat taimenen tapauksessa olla 15–55 cm pitkiä, ja niitä lähtee vaellukselleen ainakin toukokuussa, mutta mahdollisesti muinakin aikoina vuodesta. Osa jokipoikasista käy myös talvehtimassa joen suun ja järven tai järven luusuan ja järven raja-alueella. Siten verkkokalastuskiellon olisi hyvä olla ympärivuotinen.

Sisävesien reittivesillä taimen tai siika voivat myös laskeutua kudulle alavirtaan järviluusuaan. Termin ”järven luusua” voisi lisätä pykälään, esimerkiksi

”... vaelluskalavesistöön kuuluvan joen suuta tai järven luusua 15 päivästä elokuuta...”.

Lakiluonnoksen 66 § perustelun (s. 66) mukaan

”Väylä olisi siten kolmannes keskivedenkorkeuden mukaisesta joen, salmen tai kapeikon leveydestä sen syvimmällä kohdalla.”

Jos kalojen ja erityisesti vaelluskalojen kulku kapeikoissa muulloin kuin elokuun 15. päivän ja lokakuun 15. päivän välisenä aikana on tarkoitus turvata kalaväylällä, kalaväylän pitäisi olla leveydeltään ainakin kolme neljäsosaa joen, salmen tai kapeikon leveydestä. Kalat eivät välttämättä kulje uoman syvintä kohtaa pitkin, vaan ne saattavat kulkea lähellä rantaa matalammassa vedessä.

Lakiluonnos ei maininne kalojen viljelykantojen uudistamista. RKTL (tulevaisuudessa kaiketi Luonnonvarakeskus) ylläpitää uhanalaisten lajien viljelykantoja, mutta kantojen uudistaminen vaelluksen tehneillä emoilla on vaikeaa emokalojen vähyyden takia. Kalatalousalueilla ja ELY-keskuksilla voisi olla velvollisuus säädellä kalastusta sellaisissa vesistöissä, joista on tarkoitus kerätä uusia emokaloja RKTL:n viljelykantoihin, niin, että emokaloja saadaan viljelykantoihin riittävästi, ja että emokalojen perinnöllinen monimuotoisuus on riittävä.

Kalastonhoitomaksu ja siihen sisältyvä nykyistä laajempi viehekalastusoikeus

JYbytl pitää tavoiteltua riittävän yksinkertaista lupajärjestelmää ja *käyttäjä maksaa* -periaatetta (s. 7) hyvinä lähtökohtina kalatalousjärjestelmän perusrahoituksen

järjestämisessä. Arvioimme kuitenkin, että lakiuudistuksen jälkeenkin merkittävä osa maksuvelvollisista kalastajista jättää maksamatta maksun mm., koska kalastuksenvalvonta on vähäistä ja rangaistukset pieniä. Tällöin toteutuu *vain lainkuuliaisimmat maksavat ja suuri osa siipeilee* -periaate (vrt. entinen TV-lupamaksu). Ne kalastajat, jotka kalastavat pelkästään muilla pyydyksillä kuin vieheellä, voivat lisäksi kokea, että maksuun sisältyvä ”pakollinen viehemaksu” on epäoikeudenmukainen heitä kohtaa, eli toteutuu *maksaa turhasta* -periaate.

Esitämme huolestamme, että maamme kalatalouden perusrahoitus on jatkossakin riittämätön ja epävarmalla pohjalla, jos se rakentuu lakiluonnoksessa esitetyle järjestelmälle.

JYbytl esittää harkittavaksi vaihtoehtoja järjestelmää:

Veroluontoisesta nykyisestä kalastuksenhoitomaksusta ja lakiesityksessä kaavailusta kalastonhoitomaksusta luovutaan ja lain toimeenpanon ja kalatalouden yleisen kestävyden kannalta riittävä perusrahoitus (mm. luonnoksen 81 § mainittuihin kohteisiin) valtion talousarviossa (85 §) katetaan verovaroin (vrt. TV-lupamaksuongelman ratkaisu). Tätä voidaan nimittää vaikkapa *käyttöön oikeutetut maksavat* -periaatteeksi, koska valtio on säädoiteitse järjestänyt hyvin laajan maksuttoman onkimis- ja pilkkimisoikeuden, joka näyttöytyy kansalaiselle lähes jokamiehenoikeuden kaltaisena, vaikkakin se on alun perin kalastusoikeuden haltijoilta kansalaisille ”vuokrattu”. Valtion/kansalaisten kattavaa taloudellista osallistumista kestävään kalapopulaatioiden ja niiden elinympäristöjen (huom.: laajempi kokonaisuus kuin pelkät kalaluonnonvarat) hoitoon ja hallintoon voidaan perustella myös sillä, että kalat ovat isännättömiä olioita eivätkä siis kuulu kenellekään, joten vastuun niistä voidaan katsoa kuuluvan perustuslain mukaan kaikille. Ne tuottavat varsinaisen kalastukseen liittyvien ekosysteemipalvelujen lisäksi myös muita ekosysteemipalveluita, joista kaikki kansalaiset voivat nauttia. Kalastajilta kerättävästä erillisestä maksusta luovuttaessa säästyvät valtiolta turhat pienen veroluontoisen maksun kannosta koituvat kustannukset. Tällöin toteutuisi tehokkaimmin periaate (s. 73)

”Varojen keskitetty kerääminen ja jakaminen olisi hallinnollisen taakan minimoimiseksi tarkoituksenmukaista.”

Koska valtio/kansalaiset osallistuisi konkreettisesti kalatalousjärjestelmän rahoittamiseen, sille esim. viranomaistoiminnan ja kansalaisjärjestöjen kautta voitaisiin katsoa muodostuvan myös nykyistä selkeämmin asianosaisuusasema ja päätöksentekoon osallistumisoikeus isännättömien (yhteisten) luonnonvarojen käytön periaatteista päätettäessä. Tämä varmistaisi osaltaan laajapohjaisen päätöksentekoon osallistamisen nykyistä paremmin, joten kalatalouden sosiaalinen kestävyys toteutuisi varmemmin.

Helposti hankittava yhtä omistusyksikköä laajempi viehekalastuslupa on tärkeätä säilyttää, jotta vapaa-ajankalastajan kalavaraille pääsy olisi jatkossakin kohtuullisen yksinkertaista. Koko maan kattavan luvan sijasta JYbytl esittää kuitenkin päinvastaista: lupa olisi kalatalousaluekohtainen (myös useampi vierekkäinen alue voisi tarjota yhteistä lupaa) eli nykyistä ”läänikohtaista” suppeampi, mutta kuitenkin tavanomaisen kalastuksen kannalta riittävän laaja-alainen. Kalatalousalue saisi suoraan lupamaksusta koituvan tuoton (luvan hinta – keruukustannukset ja verot). Kalatalousalueet voitaisiin lakiteitse velvoittaa järjestämään tai rahoittamaan jonkun tahon, vaikkapa Metsähallituksen, ylläpitämän ”lupakioskin” (internet, tekstiviesti ym. nykyaikaiset maksutavat), josta saisi ostaa vieheluvan haluamalleen kalatalousalueelle esim. viikoksi, kuukaudeksi tai koko vuodeksi. Kalastavan kansalaisen voidaan katsoa olevan tässä mittakaavassa selvilläolovelvollinen

siitä, kenen vesillä kalastaa. Tämä luvan myyvän organisaation selvittäminen voi myös motivoida luvanostajaa osallistumaan keskusteluun kalatalousalueen kalavarojen käytöstä ja hoidosta ja antamaan palautetta asiakastytyväisyydestään suoraan luvan myyvälle taholle. Tämän rinnalla säilyisivät nykyisenkaltaiset osakaskuntaakohtaiset ja suurempaan viehemäärään oikeuttavat uisteluluvat yhtenäislupa-alueineen.

Järjestelmästä koituisi myös ainakin seuraavia etuja:

Luonnoksessa mainittu *käyttäjä maksaa* -periaatekin toteutuisi, koska usein ja/tai monen kalatalousalueen vesillä kalastava maksaisi harrastuksestaan enemmän kuin vain harvoin ja/tai yhdellä kohteella kalastava.

Kalastaja tietäisi, mistä palvelusta maksaa ja minkä alueen kalatalouden kehittämiseen lupamaksu käytetään. Järjestelmä tukisi kansalaisten tietoisuuden lisääntymistä kalatalouden aluetason toiminnasta.

Kalatalousalue saisi todellista alueellista kalastuspainetta vastaavan korvauksen luovuttamastaan kalastusoikeudesta. Nykyisen kalastuslain voimassa ollessa kalastusalueiden luottamus ”oikeaa” ”lääni”kohtaisten lupien tulokertymän oikeaa jakosuhdetta kohtaan on ollut heikko ja näin olisi luultavasti jatkossakin esitetyn maan kattavan luvan tapauksessa.

Maksun osoittaminen suoraan kalaveden omistajien organisaatiolle kannustaisi omistajia kehittämään kalastuspaikkoja kilpailukykyisempään suuntaan, koska luottamus kehittämistoimista koituvien hyötyjen kohdistumisesta omistajalle esim. kasvaneena lupamyyntitulona olisi varmemmalla pohjalla.

Lupatulosten menettämisen uhka luvattoman kalastuksen vuoksi kohdistuisi nykyistä tai kaavailtua maan kattavaa lupaa konkreettisemmin kalastusoikeuden haltijalle. Tämä lisäisi kalastusoikeuden haltijan motivaatiota valvoa alueensa kalastusta nykyistä tehokkaammin.

Valtio säästäisi nykyisestä (monien kalastusalueiden mielestä) liian epätarkasta ja väärään tulokseen johtavasta kalastuspaineen mittaamisesta ja lupatulosten kohdentamisesta koituvat kustannukset.

Toivomme esittämiemme kommenttien auttavan lainlaatijaa ponnistelussa kohti kestäväää kalataloutta.

Timo J. Marjomäki, dosentti, kalojen resurssibiologia ja kalastuksen säätely

Jukka Syrjänen, FT, tutkija, sisävesien vaelluskalat ja niiden kalastus

Kari Muje, FT, tutkija

Juha Karjalainen, professori, kalabiologia ja kalatalous

Kirjallisuusviitteet

FAO: Code of conduct for responsible fisheries.

<http://www.fao.org/docrep/005/v9878e/v9878e00.htm>

Marjomäki Timo J., Muje Kari, Nykänen Mari, Urpanen Olli 2005: *Pyydysyksiköt ja sisävesikalastuksen säätely*. Kala- ja riistahallinnon julkaisuja 76.

Postiosoite
PL 35
40014 Jyväskylä

Käyntiosoite
Survontie 9
40500 Jyväskylä

Puhelin
050 428 5274

Telefax
(014) 260 2321

e-mail
timo.j.marjomaki@jyu.fi